

[Arne Melchior]

mer efterhånden tydeligere og tydeligere frem, at vores sundhedsudgifter er under stærkt pres. Det er derfor væsentligt, hvad resultatet bliver af de bebudede økonomiforhandlinger mellem regeringen og amterne samt de forhandlinger, der skal føres om et forbedret overenskomst-mæssigt grundlag for at styrke den forebyggende indsats i almen lægepraksis.

Må jeg afslutningsvis sige et par ord om selvmordsraten. Hr. Jan Kørpe Christensen var inde på, at Danmark er kendt for at have et af verdens højeste selvmordstal. Jeg vil bestride, at disse statistiske oplysninger er korrekte. Man glemmer nemlig, at der er forskellige former for statistik. Det er jo sagt om statistik, at det forholder sig med den som med en bikini-badedragt; den afslører ganske meget, men tilhyller dog de væsentligste steder.

Hvad selvmordsstatistikken angår, er det en kendsgerning, at i et meget stort antal lande, ja langt de fleste, registreres mange selvmord ikke som sådanne. Lægen er tilbøjelig til på dødsattesten at angive en anden årsag end selvmordet af hensyn til de efterlevende, til den afdøde, til begravelse i indviet jord osv., hvorimod et selvmord i Danmark så at sige altid vil blive benævnt og registreret som sådan. Sammenligningen med en række andre lande er således ikke relevant, og derfor tror jeg ikke, der er grund til den dybe pessimisme på området, selv om selvmord i sig selv selvfølgelig i hvert eneste tilfælde er en ganske skrækkelig ting.

Dorit Myltoft (RV):

Jeg vil takke sundhedsministeren, fordi sundhedsministeren med denne redegørelse har taget initiativ til et tværministerielt samlet overblik over, hvad der allerede gøres, og hvad der påtænkes sat i værk for at fremme og styrke det forebyggende arbejde.

Ingen kan være uenig i, at det er bedre at forebygge end at reparere på de skader og sygdomme, der muligvis kunne være undgået, hvis der havde været en hensigtsmæssig forebyggende indsats. Det er klart, at hvert enkelt menneske har en egeninteresse i at have så gode levevilkår som muligt. Forebyggelsesindsatsen skal derfor måles på, hvad der sættes ind over for, altså hvad der på den ene side er forhindrende og på den anden side er støttende. Heri ligger vores fælles ansvar for hinanden og hinandens livsvilkår.

Jeg vil gerne understrege, at det er helheden, der er styrken i redegørelsen, men desuagtet vil jeg nøjes med at kommentere enkelte punkter.

For det første noget om arbejdsmiljøet. Til efteråret kommer der en handlingsplan for arbejdsmiljø, sådan som det også blev bebudet, da der var redegørelsesdebat om samme emne her i Folketinget i denne sammenhæng. I går, tirsdag den 10. maj 1994, offentliggjorde arbejdsministeren et debatoplæg som forløber for handlingsplanen. Jeg hilser den rækkefølge meget velkommen, for skal forebyggelsesaspektet virkelig have vægt, når vi taler om arbejdsmiljø, kræver det en bred almen debat og en forståelse for betydningen.

I Danmark har vi forholdsvis høje forventninger om et ordentligt arbejdsmiljø målt med tidligere tiders standard, men frygten for ikke at kunne honorere arbejdskrav, frygten for at blive arbejdsløs, frygten for, at firmaet ikke kan klare sig i konkurrencen, kan alt sammen være med til, at man slækker på kravene til det sunde arbejdsmiljø.

Men omkostningerne ved at slække er for store, først og fremmest menneskeligt set, men også samfundsøkonomisk, for arbejdsskader og arbejdsbetingede sygdomme belaster sundhedsvæsenet og medfører store udgifter til sygedagpenge og førtidspension. Der er som sagt sket landvindinger på området f.eks. som det seneste med fokus på monotont, ensidigt arbejde og på fysisk hårdt belastende arbejde blandt pleje- og omsorgspersonale. Det Radikale Venstre medvirker aktivt i arbejdsmiljødebatten.

Arbejdsmiljøet er én side af sagen. Den anden drejer sig om de mange, som står uden for arbejdsmarkedet. Af Middellevetidsudvalgets resultater fremgår det endnu en gang, hvad andre undersøgelser og såmænd også almindelige erfaringer viser, at manglende beskæftigelse og social isolering har selvstændig betydning for dødeligheden. Redegørelsen peger på forskellige muligheder for at imødegå dette, f.eks. arbejdsmarkedsreformen kombineret med loven om kommunal aktivering, forebyggende arbejde i almennyttigt byggeri og andre tiltag i Boligministeriets regi.

Der fokuseres ofte på de socialt udstødte, men vi skal også fokusere på udstøderne eller rettere på de mekanismer, der skaber udstødere og udstødte. De mekanismer er den alvorlig-